

UNIÓS ÖKOLÓGIAI DÍJAK

Általános bevezetés

Az ökológiai termelés térnyerése nagy mértékben hozzájárul a vegyipar által előállított műtrágyák és növényvédő szerek, valamint az antimikrobiális szerek használatának csökkentéséhez, és kedvező hatást gyakorol éghajlatunkra, környezetünkre, a biológiai sokféleségre és az állatok jólétére. Az ökológiai termelés így kulcsszerepet játszik az európai zöld megállapodás, „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia és a biodiverzitási stratégia célkitűzéseinek elérésében. Ezért a Bizottság célul tűzte ki, hogy 2030-ra az EU mezőgazdasági földterületeinek 25%-án ökológiai gazdálkodás folyjék, és jelentősen nagyobb arányú legyen az ökológiai akvakultúra.

E célok elérése érdekében a Bizottság 2021 márciusában elfogadta az ökológiai termelés fejlesztésére irányuló cselekvési tervet¹. A cselekvési terv megközelítése szerint az ökológiai termelést elsősorban az ösztönözheti, ha növekszik az ökológiai termékek iránti fogyasztói kereslet. Ehhez pedig egyebek mellett közismertebbé kell tenni az ökológiai termelés jellemzőit és előnyeit. Ennek érdekében a cselekvési terv részeként egy évente kiadott nívódíj létesül az ökológiai értéklánc kiválóságainak elismerésére. E díjakat első alkalommal 2022-ben ítélik oda.

A hét tervezett díjkategóriában összesen nyolc díj kerül kiosztásra:

- 1. kategória: A legjobb ökológiai mezőgazdasági termelő (nő) és a legjobb ökológiai mezőgazdasági termelő (férfi)
- 2. kategória: A legjobb ökológiai régió
- 3. kategória: A legjobb ökológiai város
- 4. kategória: A legjobb ökológiai biokörzet
- 5. kategória: A legjobb ökológiai kkv
- 6. kategória: A legjobb bioélelmiszer-kiskereskedő
- 7. kategória: A legjobb ökológiai étterem²

E díjak nem járnak pénzzutalommal, kiosztásukra pedig szeptember 23-án, az Unió Ökológiai Napon kerül sor.

Kategóriák ismertetése

- **1. kategória:** A „legjobb ökológiai mezőgazdasági termelő” díjjal az a mezőgazdasági termelő (egy nő és egy férfi) jutalmazható, aki saját fejlesztésű kiváló, innovatív, fenntartható és inspiráló projektjével valódi hozzáadott értéket teremt az ökológiai termelés és fogyasztás területén.

¹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az ökológiai termelés fejlesztésére irányuló cselekvési tervről:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/ALL/?uri=CELEX%3A52021DC0141>

² Önálló, vagy szállodai vagy vendéglátóipari ágazati vállalkozás részeként működő étterem

- **2. kategória:** A „**legjobb ökológiai régió**” díjat az a régió nyerheti el, amely saját fejlesztésű kiváló, innovatív, fenntartható és inspiráló projektjével valódi hozzáadott értéket teremt az ökológiai termelés és fogyasztás területén.
- **3. kategória:** A „**legjobb ökológiai város**” díjat az a város nyerheti el, amely saját fejlesztésű kiváló, innovatív, fenntartható és inspiráló projektjével valódi hozzáadott értéket teremt az ökológiai termelés és fogyasztás területén.
- **4. kategória:** A „**legjobb ökológiai »biokörzet«**” díjat az a „*biokörzet*” nyerheti el, amely saját fejlesztésű kiváló, innovatív, fenntartható és inspiráló projektjével valódi hozzáadott értéket teremt az ökológiai termelés és fogyasztás területén.
- **5. kategória:** A „**legjobb ökológiai kkv**” díjat az a kis- és középvállalkozás (kkv) nyerheti el, amely saját fejlesztésű kiváló, innovatív, fenntartható és inspiráló projektjével valódi hozzáadott értéket teremt az ökológiai termelés és fogyasztás területén.
- **6. kategória:** A „**legjobb bioélelmiszer-kiskereskedő**” díjat az a biotermékeket árusító élelmiszer-kiskereskedő nyerheti el, amely saját fejlesztésű kiváló, innovatív, fenntartható és inspiráló projektjével valódi hozzáadott értéket teremt az ökológiai termelés és fogyasztás területén.
- **7. kategória:** A „**legjobb ökológiai étterem**” díjat az étlapján tanúsított ökológiai termékeket szerepeltető önálló, vagy szállodai vagy vendéglátói ágazati vállalkozás részeként működő étterem nyerheti el, amely saját fejlesztésű kiváló, innovatív, fenntartható és inspiráló projektjével valódi hozzáadott értéket teremt az ökológiai termelés és fogyasztás területén.

Pályázati feltételek és odaítélési szempontok

1. Az Uniós Ökológiai Díjra irányuló pályázatok akkor fogadhatók el, ha megfelelnek a következő feltételeknek:

a) Az egyes díjakra a következő honlapról kiindulva lehet pályázni:

https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/organic-farming/organic-action-plan/eu-organic-awards_en

Ez a weboldal tartalmazza az egyes díjakra vonatkozó online jelentkezési lapokra mutató linkeket. A pályázatokat legkésőbb 2022. június 8-án, 23:59:59-ig (CEST - Central European Summer Time) kell benyújtani.

b) A pályázatokat az Európai Unió valamelyik hivatalos nyelvén kell elkészíteni.

c) Pályázatot az EU 27 tagállamának valamelyikében letelepedett vagy ott lakóhellyel rendelkező jogi vagy természetes személy nyújthat be.

d) A benyújtott projekt bázisa az EU-ban kell, hogy legyen, és a pályázatban egyértelműen meg kell jelölni a 2022. évi hét díjkategória nyolc díjának egyikét. Ugyanaz a projekt nem nyújtható be több kategóriában vagy több díjra. Minden pályázó csak egy díjkategóriában pályázhat. A pályázók díjkategóriáinként legfeljebb egy pályázatot nyújthatnak be.

e) Vagy már teljes mértékben végrehajtott projekttel lehet pályázni, vagy olyanal, amely kellően kiforrott ahhoz, hogy a zsűri értékeln tudja (azaz a fizikai megvalósításnak elég előrehaladottnak kell lennie ahhoz, hogy bizonyítsa a célkitűzések elérését).

f) Az egyes kategóriák egyedi pályázati feltételei:

- **A legjobb ökológiai mezőgazdasági termelő (nő) és a legjobb ökológiai mezőgazdasági termelő (férfi):** Tanúsítvánnyal rendelkezik a 2018/848/EU rendeletnek³ megfelelően.
- **A legjobb ökológiai régió:** Nincs egyedi pályázati feltétel.
- **A legjobb ökológiai város:** Nincs egyedi pályázati feltétel.
- **A legjobb ökológiai „biokörzet”:** A „biokörzet” olyan földrajzi terület, ahol a mezőgazdasági termelők, a lakosság, a turizmussal foglalkozó gazdasági szereplők, az egyesületek és a közigazgatási szervek megállapodást kötnek az ökológiai elveken és gyakorlatokon alapuló, a helyi erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás érdekében.
- **A legjobb ökológiai kkv:** Az (EU) 2018/848 rendeletnek megfelelően tanúsítvánnyal rendelkező vállalkozás, amely megfelel a kkv-k fogalom meghatározásának⁴ (olyan vállalkozás, amely 250 főnél kevesebb személyt foglalkoztat és éves árbevétele legfeljebb 50 millió euró, és/vagy éves mérlegfőösszege legfeljebb 43 millió euró), és 100%-ban ökológiai termeléssel foglalkozik⁵.
- **A legjobb bioélelmiszer-kiskereskedő:** Olyan, az (EU) 2018/848 rendeletnek megfelelően tanúsítvánnyal rendelkező vállalkozás, amely 100%-ban tanúsított ökológiai termékeket⁶ értékesít (a nem élelmiszertermékek, valamint azon élelmiszertermékek kivételével, amelyek esetében nem áll rendelkezésre ökológiai termék).
- **A legjobb ökológiai étterem:** Az étlapon lehetőség szerint 100%-ban tanúsított ökológiai termékeket⁷ szerepeltet.⁸

2. A pályázati feltételeknek megfelelő pályázatokat az Uniós Ökológiai Díj zsűrije az alábbi horizontális odaítélési szempontok alapján fogja értékeln:

- **Kiválóság:** A díjazott kitűnő kezdeményezést hozott létre, amely valódi hozzáadott értéket teremt az ökológiai termelés számára. Ez azt jelenti, hogy a projekt az eredeti célkitűzéseire képest jó eredményeket ért el, és kedvező hatást gyakorol. A projekteknek bizonyítaniuk kell az érintett szakmai és földrajzi területre gyakorolt hatásukat, és be kell mutatniuk, milyen eredményeket értek el az eredetileg meghatározott célértékekhez és célkitűzésekhez képest.

³ [Az Európai Parlament és a Tanács \(EU\) 2018/848 rendelete \(2018. május 30.\) az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek jelöléséről, valamint a 834/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről \(https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:32018R0848\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:32018R0848)

⁴ [A Bizottság 2003. május 6-i ajánlása a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról \(https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003H0361&from=EN\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003H0361&from=EN).

⁵ Ideértendők az ökológiai termékek és az átállási termékek is.

⁶ Ideértendők az ökológiai termékek és az átállási termékek is.

⁷ Ideértendők az ökológiai termékek és az átállási termékek is.

⁸ A 2018/848/EU rendelettel összhangban

- **A projekt innovatív jellege a kiválasztott kategóriában:** A projektek nem illeszkedhetnek a „szokásos üzletmenetbe”, hanem új megközelítéseket, új szervezési módszereket vagy új (vagy jelentősen) jobb eredményeket kell felmutatniuk az ökológiai termelés területén. Az egyes kategóriák innovatív jellegének mérésére szolgáló kritériumokat az adott kategóriára vonatkozó szakasz részletesebben ismerteti.
- **A projekt fenntarthatóságát biztosító pillérek (környezetvédelmi, társadalmi és gazdasági):** A projekteknek bizonyítaniuk kell, hogy önálló kezdeményezésként vagy projektként a jövőben is fenntarthatók.
- **Átültethetőség és az, hogy lehetséges-e a projektet az EU-n belül másutt megismételni:** A projektnak bizonyítania kell, hogy szélesebb (uniós) kontextusban bevált gyakorlattá válhat, és más helyszíneket inspirál vagy inspirálhat. A projektnak a célok és eredmények jó kommunikációjában is élen kell járnia.

A pályázók zárt (feleletválasztásos) irányadó kérdéseket kapnak, részben az ökológiai termelés négy alapelveivel és a fenntarthatósági pillérrel kapcsolatban. Ezek a kérdések segítik pályázókat válaszaik strukturáltabb megfogalmazásában, a zsűri számára pedig biztosítják, hogy több adattal rendelkezzen a pályázókról.